

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

**Αθήνα, 21 Μαΐου 2021
Αριθ. Πρωτ.: Ε. 2107**

ΤΜΗΜΑΤΑ Β΄, Α΄

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210-33.75.312, 314-16
E-Mail : d12.b@yo.syzefxis.gov.gr
d12.a@yo.syzefxis.gov.gr
Url : www.aade.gr

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Έκπτωση δαπανών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης - Παροχή οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 22 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), όπως τροποποιήθηκαν με τον ν. 4646/2019 (Α΄ 201)

1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4646/2019, με τις οποίες αντικαταστάθηκε η περίπτωση α΄ του άρθρου 22 του ν.4172/2013 (ΚΦΕ), επιτρέπεται κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα η έκπτωση όλων των δαπανών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23 του ΚΦΕ, οι οποίες πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της, συμπεριλαμβανομένων και δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4646/2019 προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της περ. γ΄ του άρθρου 22 του ΚΦΕ, με το οποίο ορίζεται ότι ειδικά οι δαπάνες για δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης εκπίπτουν υπό την προϋπόθεση η επιχείρηση να εμφανίζει λογιστικά κέρδη χρήσης κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους. Το εδάφιο αυτό δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που η δράση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος του Δημοσίου.

2. Οι διατάξεις της περ. α΄ του άρθρου 22 του ΚΦΕ έχουν εφαρμογή από την έναρξη ισχύος του ΚΦΕ, ήτοι για δαπάνες που πραγματοποιούνται στα φορολογικά

έτη που αρχίζουν από την 1.1.2014, καθόσον όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση με τις νέες διατάξεις αποτυπώνεται ρητά ότι η προϋπόθεση πραγματοποίησης των δαπανών προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της, προκειμένου να εκπίπτουν αυτές από τα ακαθάριστα έσοδά της, εκπληρώνεται και σε περίπτωση υλοποίησης δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, όπως έχει ήδη γίνει ερμηνευτικώς δεκτό και με την ΠΟΛ. 1113/2015 εγκύκλιό μας. Σε ό, τι αφορά τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της περ. γ' του άρθρου 22 του ΚΦΕ, αυτές εφαρμόζονται σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019, για δαπάνες εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1.1.2020 και μετά.

Επομένως, στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1.1.2020 και μετά, η έκπτωση των δαπανών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, συναρτάται άμεσα με την προϋπόθεση η επιχείρηση να εμφανίζει λογιστικά κέρδη χρήσης κατά τον χρόνο πραγματοποίησής τους, συνυπολογιζομένων των δαπανών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Δηλαδή, οι υπόψη δαπάνες δύνανται να εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς μόνο στην περίπτωση που η επιχείρηση εμφανίζει λογιστικά κέρδη το φορολογικό έτος που αυτές πραγματοποιούνται.

Για παράδειγμα, έστω νομικό πρόσωπο το οποίο το φορολογικό έτος 2020 εμφανίζει έσοδα χρήσεως 1.000 € και δαπάνες χρήσεως 900 €, στις οποίες περιλαμβάνονται και δαπάνες για δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης πόσου 400 €. Στην περίπτωση αυτή το υπόψη νομικό πρόσωπο το οποίο εμφανίζει λογιστικά κέρδη ύψους 100 € δικαιούται να εκπέσει το σύνολο των δαπανών που αφορούν τις δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ύψους 400 €.

Στο ως άνω παράδειγμα, εάν το νομικό πρόσωπο εμφανίζει δαπάνες χρήσεως 1.200 €, στις οποίες περιλαμβάνονται και δαπάνες για δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης πόσου 500, τότε θα προκύψει ζημία χρήσεως 200 ευρώ ($1.000 - 1.200 = 200$). Σε αυτήν την περίπτωση το νομικό πρόσωπο, δεδομένου ότι δεν εμφανίζει λογιστικά κέρδη δεν δικαιούται να εκπέσει τις δαπάνες για δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του έτους αυτού και συνεπώς θα προσθέσει στις μη εκπιπτόμενες δαπάνες ποσό ίσο με 500 €.

3. Το πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ), προσδιορίζεται, μεταξύ άλλων, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την από 25.10.2011 (COM(2011)681)

Ανακοίνωσή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Στην εν λόγω Ανακοίνωση αναφέρεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη ορίσει την ΕΚΕ ως μια έννοια σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη (COM(2001) 366). Επίσης, δίδεται επικαιροποιημένος ορισμός της ΕΚΕ ως «η ευθύνη των επιχειρήσεων για τον αντίκτυπό τους στην κοινωνία».

Επιπλέον, αρχές και κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να επιδιωχθούν οι σκοποί της ΕΚΕ έχουν δοθεί και από αναγνωρισμένους Διεθνείς Οργανισμούς όπως, μεταξύ άλλων, οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι δέκα αρχές του Παγκόσμιου Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών, το Καθοδηγητικό Πρότυπο του ISO 26000 για την Κοινωνική Ευθύνη, η Τριμερής Δήλωση Αρχών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις Πολυεθνικές Επιχειρήσεις και την Κοινωνική Πολιτική και οι κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Σημειώνεται ότι οι δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης δεν πρέπει να συγχέονται με την έννοια της δωρεάς ή της χορηγίας, καθόσον, οι εν λόγω δράσεις αφορούν στην ενσωμάτωση στον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης διαδικασιών για την ένταξη κοινωνικών, περιβαλλοντικών και δεοντολογικών πτυχών, καθώς και πτυχών που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και στα δικαιώματα του καταναλωτή, τόσο στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα όσο και στη βασική επιχειρησιακή τους στρατηγική, σε συνεργασία πάντοτε με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με σκοπό τη δημιουργία κοινών αξιών για τους ιδιοκτήτες/μετόχους και για τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και την κοινωνία στο σύνολό της, καθώς και τον εντοπισμό, την πρόληψη, και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών συνεπειών τους.

Ειδικότερα, η υιοθέτηση των εν λόγω δράσεων περικλείει την ευθύνη κάθε επιχείρησης ή οργανισμού απέναντι στα ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. τους εργαζόμενους, τους καταναλωτές, τις τοπικές κοινότητες, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις) τα οποία επηρεάζει ή από τα οποία επηρεάζεται, μέσα από την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ευθύνη για το περιβάλλον (π.χ. την υιοθέτηση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης απορριμμάτων, τη χρήση βιοπαραγόμενων συσκευασιών, τη χρήση

ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατά την παραγωγική διαδικασία), την εφαρμογή καλύτερων εργασιακών πρακτικών (π.χ. την αναγνώριση της διαφορετικότητας και την παροχή ίσων ευκαιριών ανεξάρτητα από φύλο, φυλή, εθνικότητα κ.λπ., τη μεταχείριση των εργαζομένων χωρίς διακρίσεις, καθώς και τη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας), τη φροντίδα για τις τοπικές κοινότητες (π.χ. τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά την παραγωγική διαδικασία, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού μέσω της απασχόλησης ατόμων από μειονεκτούσες ομάδες, κ.α.) και γενικά, την αναγνώριση ότι η επιτυχία των επιχειρήσεων δεν εξαρτάται μόνο από την ποιότητα ή την τιμή των προϊόντων τους, αλλά και από το πώς συνολικά αλληλεπιδρούν με τα ενδιαφερόμενα μέρη τους, λειτουργώντας με υπευθυνότητα και διαφάνεια. Αντιθέτως, δε συνιστούν δράσεις για εταιρική κοινωνική ευθύνη η φιλανθρωπία, η απλή δωρεά ή η χορηγία, όπως για παράδειγμα, οι φιλανθρωπικές δράσεις, οι εμπορικές χορηγίες μέσα από τις οποίες οι επιχειρήσεις προβάλλουν το σήμα ή τα προϊόντα τους και δράσεις οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη δημόσιων σχέσεων.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες πίνακα Γ' (εκτός του αριθμού 2 αυτού)
2. Επιχειρησιακή Δ/ση ΣΔΟΕ Αττικής & Επιχειρησιακή Δ/ση ΣΔΟΕ Μακεδονίας
3. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
4. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ και στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη της ΑΑΔΕ)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού Οικονομικών
3. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας
4. Αποδέκτες πινάκων Α', Β' (εκτός των αριθ.1 και 2 αυτού), Ζ', Η', Θ', Ι', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ', ΙΣΤ', ΙΖ', ΙΗ', ΙΘ', Κ', ΚΑ', ΚΒ' και ΚΓ'
5. ΔΤΔ – Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς
6. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Δ/ση Αγοράς, Δ/ση Εταιρειών, Πλ. Κάνιγγος - 101 81, Αθήνα
7. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ) Βουλής 7 - 105 62, Αθήνα

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης
3. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
4. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού, Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας
5. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης
6. Δ/ση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας – Τμήματα Α' , Β' , Γ'